

Του **Χρήστου Επαμ. Κυργιάκη**

Θα ήταν μια ήρεμη συνηθισμένη ζεστή μέρα του Ιούλη στον Θεσσαλικό κάμπο αν δεν ήταν συγχρόνως και η μέρα που έπρεπε να ποτιστεί πάλι το βαμβάκι.

Από τις πεντέμισι το πρωί στο πόδι.

Δυο-τρία τσιγάρα με τον ελληνικό καφέ της μάνας (κάπνιζα τότε και μάλιστα πολύ) και μετά κατευθείαν στο στάβλο να βγάλω τον Ντορή για να τον ζέσω στο κάρο. Τα χάμουρα στη θέση τους δίπλα στο κάρο.

Η λαιμαργιά, η πιστιμάλα, τα ηνία και όλος ο υπόλοιπος εξοπλισμός έτοιμος (η αλήθεια είναι πως τούτη την ώρα δεν θυμάμαι τα ονόματα όλων των εξαρτημάτων και είναι αργά να πάρω τη μάνα μου να ρωτήσω).

Σε λίγο ο Ντορής ήταν έτοιμος ζεμένος στο κάρο.

Το κάρο γεμάτο με σωλήνες και πίσω κοτσαρισμένο το μοτέρ. Μαλκότη αθάνατο. Κοντά στους δυόμισι τόνους βάρος στο σύνολο.

Ο πατέρας είχε ετοιμαστεί κι εκείνος για να πάει στη δουλειά του στην πόλη. Ο παππούς θα μας ακολουθούσε αργότερα με το ποδήλατο, αν και όπως ήταν αφύσ στη δουλειά του προτιμούσα να έρχεται μόνο ως παρατηρητής. Άλλωστε τα χωράφια τα είχε φάει με το κουτάλι.

Βοήθησα τη μάνα να ανεβεί και να καθίσει πάνω στους σωλήνες και μετά ανέβηκα κι εγώ.

«Αιντε ρε Ντορή! Πάμε».

Αυτό δεν ήταν άλογο. Άνθρωπος ήταν κι ακόμα καλύτερο. Έσκυψε το κεφάλι, έδωσε μια και ξεκίνησε.

Πηγαίναμε προς το χωράφι παρέα με την ανατολή του ήλιου.
Χρώματα; Άλλο να σου λέω κι άλλο να βλέπεις.

Στους δρόμους προς τα χωράφια έξω από το χωριό ο συνωστισμός ήταν μεγάλος καθώς ήταν η περίοδος που «δενόταν» το βαμβάκι από τους αγρότες.

Άνθρωποι κι αυτοί σαν όλους τους άλλους με ανάγκες και όνειρα. Μόνο τα κοστούμια και οι τουαλέτες τους έλειπαν για να τονίζεται πως ίσως και να μην ήταν «άνθρωποι σαν όλους τους άλλους».

Η «καλημέρα» έδινε κι έπαιρνε κι ας ήταν μέρα δύσκολη και κουραστική. Ήταν όμως μέρα γεμάτη από ελπίδα και προσμονή. Να έχουμε καλή σοδειά για να έχουμε και καλύτερες μέρες. Πάντα κάπως έτσι ξεγελιέται ο άνθρωπος. Με αυτά που περιμένει και όχι με αυτά που έχει.

«Κοίτα ο παπάς! Το έβγαλε το ράσο και είναι με το παντελόνι ο μπαγάσας».

«Πώς να κάνει αλλαγή ο χριστιανός; Πώς να μπει με το ράσο στο χωράφι;»

«Μωρέ μην τον δούμε και με το σώβρακο καμιά μέρα».

Φτάσαμε στο χωράφι όταν η ανατολή ολοκληρώθηκε για τα καλά.

Ξέξεψα τον Ντορή, τον έδεσα κάτω από τον φτελιά, του έδωσα νερό στον κουβά και μια χεριά ξερό τριφύλλι που φέραμε μαζί μας, για να ανακτήσει τις δυνάμεις του.

Αρχίσαμε να αραδιάζουμε μια-μια τους σωλήνες στην αυλακιά ανάμεσα στις βαμβακιές. Τις θηλύκωνα και μετά ήταν η σειρά των μπεκ να βιδωθούν πάνω στα ψηλά τα σωληνάκια που είχαν μπει πρόσθετα γιατί το βαμβάκι ήταν πλέον πάνω από ένα μέτρο. Καμιά φορά εμφανιζόταν και κανένας λαφκιάτης κατακίτρινος ανάμεσα στις αμάζες από χώμα, σερνόμενος με δυσκολία για να ξεφύγει από το κυνήγι και τις κατάρες της μάνας.

«Που να ψοφήσεις εκεί που είσαι, με λαχτάρисες πρωί-πρωί».

Ο ήλιος είχε αρχίσει να καίει ασυνήθιστα.

«Λες να μας πιάσει καμιά μπόρα τόσο που καίει ο ήλιος;»

«Σιγά! Απλώς το καλοκαίρι φέτος θα είναι ζεστό».

«Μακάρι να είναι έτσι γιατί αλλιώς, αν πιάσει και ρίξει χαλάζι δε θα μείνει καρύδι για καρύδι πάνω στις βαμβακιές. Ο θεός να βάλει το χέρι του παιδί μου. Καήκαμε αν πιάσει χαλάζι».

«Ποιος θεός ρε μάνα να βάλει το χέρι του; Πλάκα μας κάνεις;»

Μας πήρε το μεσημέρι όταν τελειώσαμε. Τώρα ήταν όλα ήταν έτοιμα για πότισμα. Το μοτέρ στη θέση του με τα λάδια του, τις βαλβολίνες του και τα πετρέλαιά του. Το νερό μόνο της γεώτρησης ήταν λιγοστό γιατί δεν έριξε πολλά χιόνια το χειμώνα. Έβγαζε δεν έβγαζε ένα πότισμα ακόμα.

Τα μπεκ άρχισαν να ποτίζουν το χώμα κι αυτό με τη σειρά του τις ρίζες των φυτών. Χαιρόσouna να τα βλέπεις να ξεδιψάνε. Πρασίνιζαν έντονα τόσο γρήγορα λες και έδειχναν έτσι την ευγνωμοσύνη τους.

Δεν πρόλαβα να πάω στο τζαντούρι για λίγο νερό γιατί δύο μπεκ ήταν βουλωμένα.

Με τον κάβουρα στα χέρια ξεκίνησα για το καθιερωμένο ξεβούλωμα. Όλο και τίποτα ξερόχορτα μαζεύονταν και βούλωναν τις τρύπες.

Επιτέλους, τακτοποιήθηκε κι αυτό και σε λίγο ήμουν ξαπλωμένος στη σκιά προσπαθώντας να ξεκουράσω λίγο το κορμί.

Η μάνα γυρόφερνε ανήσυχη.

«Δε θα το γλιτώσουμε το κακό στο λέω».

«Λες;»

«Μήπως να τα κλείναμε και να φεύγαμε για να προλάβουμε να πάμε στο χωριό;»

«Κι άμα τελικά δεν βρέξει; Θα πάει μια μέρα πίσω το πότισμα κι είναι πάνω στο καρύδι».

Ήδη οι πρώτες χοντρές ψιχάλες άρχισαν να πέφτουν κι έναν κρύος αέρας εμφανίστηκε που όλο και δυνάμωνε σιγά-σιγά.

Μέσα σε δέκα λεπτά γινόταν χαλασμός. Δεν έβλεπες στο μισό μέτρο.

Έτρεξα και έκλεισα το μοτέρ. Προσπάθησα να το σκεπάσω με το νάιλον αλλά χαμένος κόπος. Το παράτησα και έτρεξα να πάρω τον Ντορή και να τον φέρω κοντά μας γιατί άρχισε να φοβάται.

Είχαμε βραχεί και οι τρεις μας μέχρι το μεδούλι.

Τρία τέταρτα κράτησε το κακό. Ε, τρία τέταρτα η μάνα μου παρακαλούσε να μη ρίξει χαλάζι. Εκείνη τη φορά δεν έριξε αλλά το τι λασπουριά δημιουργήθηκε δεν λέγεται.

Αποσυνδέσαμε το μοτέρ για να το πάρουμε στο χωριό γιατί με το πολύ νερό έφυγε από τη θέση του και λόγω του βάρους πήγε να πέσει στο αποστραγγιστικό αυλάκι. Από το τράνταγμα δεν έφερναν γύρω οι ιμάντες.

Οι βρисиές πήγαιναν σύννεφο αλλά δεν άλλαζαν την κατάσταση.

Μπροστά λοιπόν ο Ντορής, πίσω το κάρο με εμένα και τη μάνα μου πάνω και το μοτέρ κοτσαρισμένο να ακολουθεί από πίσω. Οι λεπτές του ρόδες χώνονταν στο λασπωμένο δρόμο και μέχρι να φτάσουμε στην αφύλακτη διάβαση του τρένου ο Ντορής είχε λουστεί στον ιδρώτα. Μετά τη διάβαση ο δρόμος είχε χαλίκι αλλά μέχρι να διαβούμε τις ράγες του τρένου είχε μια δύσκολη ανηφόρα που λόγω της λάσπης γινόταν ακόμα πιο δύσκολη.

«Αν δεν μας σκάσει το ζωντανό σήμερα!».

«Θα τα καταφέρει, μην ανησυχείς. Το έχει ξανακάνει».

«Με τόση λάσπη και τόσο βάρος;»

Ο Ντορής κοντοστάθηκε κοιτώντας την ανηφόρα. Γύρισε πίσω το κεφάλι και μας κοίταξε σα να μας ζητούσε να μην προχωρήσουμε.

Έπιασα τα χαλινάρια και έδωσε το γνωστό σύνθημα.

«Άιντε Ντορή. Πάμε»

Ξεκίνησε φουριόζος και με πολύ κόπο διέσχισε τις ράγες. Ξαφνικά σταμάτησε. Τα λαγόνια του χτυπούσαν σαν ταμπούρλο. Έδειχνε να μην έχει δυνάμεις.

Τραβάω μία τα χαλινάρια για να ξεκινήσει αλλά ο Ντορής τίποτα.

Ένα σφύριγμα μακρινό άρχισε να ακούγεται που όλο και δυνάμωνε.

«Το τρένο! Έρχεται το τρένο. Κατέβα παιδί μου θα μας πατήσει».

Η μάνα φώναζε και έκλαιγε συγχρόνως πιάνοντας το κεφάλι της.

«Τι λες ρε μάνα; Κατέβα εσύ...»

Έπιασα πάλι τα χαλινάρια και τα χτύπησα πάνω στο κάρο.

«Άιντε Ντορή και σαν φτάσουμε στο χωριό θα σου δώσω ένα κάρο καρπουζόφλουδες».

Ο ιδρώτας με είχε κάνει μούσκεμα. Το τρένο όλο και πλησίαζε σφυρίζοντας ενώ συγχρόνως ακουγόταν το σκούξιμο από το τα φρένα του τρένου.

Δεν σκεφτόμουν το κάρο και το μοτέρ. Το άλογο είχα στο νου μου.

Πριν προλάβω να κάνω μια τελευταία προσπάθεια ένωσα το κάρο να μετακινείται.

«Έλα, λίγο ακόμα και τα κατάφερες».

Κατέβηκε στο πλάι και άρχισα να σπρώχνω το κάρο. Από την άλλη μεριά η μάνα μου.

Λίγα δευτερόλεπτα πριν φτάσει το τρένο είχαμε περάσει τις ράγες. Το άλογο ήταν έτοιμο να πεθάνει.

Πήγα δίπλα του και το ξέξεψα. Το πήρα αγκαλιά του χάιδεψα το λαιμό και τη χαίτη. Του φίλαγα το κεφάλι μέχρι που με πήραν τα κλάματα. Η ανάσα του ήταν βαριά.

Πήγα πιο κει να πιω λίγο νερό και να φέρω και σε κείνο να ξεδιψάσει.

Γύρισε το κεφάλι του και με κοίταξε.

Κόβω το χέρι μου πως το είδα να κλαίει κι εκείνο.

Δεν ήταν άλογο αυτό. Άνθρωπος ήταν και μάλιστα από τους καλύτερους.

Κάπως έτσι δενόταν το βαμβάκι.